

„OGRODY SPOŁECZNE – SPOSÓB NA INTEGRACJĘ MIESZKAŃCÓW MIASTA”

Ogrodnictwo społeczne to temat dwudniowych kursów zorganizowanych przez dr Barbarę Maćkiewicz, dr Ewę Kacprzak i dr inż. Magdalenę Szczepańską w ramach "Kolaboratorium UAM - Programu szkoleniowego dla mieszkańców regionu". Projekt jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.O i współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podstawie umowy POWER 03.01.00-00-T092/18.

Celem kursu było stworzenie platformy do dyskusji i wymiany doświadczeń w zakresie rolnictwa miejskiego, a zwłaszcza ogrodów społecznych. Ogrody te definiowane są jako forma ogólnodostępnej zieleni w mieście organizowana i uprawiana wspólnie przez mieszkańców danej dzielnicy, osiedla, działającaw oparciu o zasadę zaufania społecznego. Pełnią one różnorodne funkcje: produkcyjne, ozdobne, kulturalne, rekreacyjne i edukacyjne i mogą mieć szczególne znaczenie w procesie rewitalizacji przestrzeni miejskiej, integracji i aktywizacji społeczności wielkomiejskiej. Obecnie w wielu metropoliach ogrodnictwo społeczne to bardzo aktualny trend – ogrody powstają nie tylko jako inicjatywa oddolna, ale również odgórna. W polskich miastach to wciąż nowa forma przestrzeni publicznej i aktywności społecznej.Kurs zakładał, że jego uczestnicy zdobędą wiedzę dotyczącą znaczenia ogrodów społecznych we współczesnych miastach oraz zasad ich projektowania i funkcjonowania. Jednocześnie uzyskają praktyczne umiejętności współpracy podczas zakładania i urządzania tego typu przestrzeni. Celem kursu było zwrócenie uwagi na znaczenie ogrodów społecznych w przestrzeni współczesnych miast i w życiu społeczności wielkomiejskiej. Kurs został zrealizowany poprzez następujące działania: a) poznanie historii rolnictwa miejskiego i prezentacji współczesnych doświadczeń zagranicznych i poznańskich w zakresie zakładania ogrodów społecznych, b) omówienie znaczenia roli ogrodów społecznych, c) określanie dobrych praktyk w zakresie urządzenia i funkcjonowania ogrodu społecznego, d) organizację warsztatu podczas, którego m.in. została wspólnie zaaranżowana przestrzeń ogrodu społecznego.

Kurs „Ogrody społeczne – sposób na integrację mieszkańców miasta” realizowano w dwóch terminach tj. 27 – 28 lipca i 22 – 23 sierpnia 2019 roku. W obu edycjach kursu uczestniczyli liderzy poznańskich aktywistów miejskich w zakresie ogrodnictwa społecznego (m.in. Magdalena Garczarczyk, Justyna Odrzykoska, Kalina Olejniczak, Michał Kosiatowski, Aleksandra Dolczewska, Klaudia Lewczuk, Jakub Kotnarowski), przedstawiciele działkowców (m.in. Zdzisław Śliwa, Andrzej Górczyński, Małgorzata Kurasiak) oraz reprezentanci jednostek administracji samorządowej tj. Wydziału Działalności Gospodarczej i RolnictwaUMP (m.in. Joanna Jajus oraz Gerard Hajdemann) i Miejskiej Pracowni Urbanistycznej (m.in. Jeremi Pudliszak, Marcin Piernikowski, Daria Muraszewska, Marzena Nowak), a także mieszkańcy miasta, nauczyciele i studenci oraz członkowie spółdzielni mieszkaniowych. Przez dwa dni uczestnicy kursu mieli bezpośredni kontakt ogrodami społecznymi i ich użytkownikami. W pierwszym dniu kursu zorganizowano zwiedzanie berlińskich ogrodów: Prinzessinengartenz przewodnikiem Ligią Milagres (27 lipca) i Marco Clausenem (22 sierpnia) oraz TempelhoferFeld z Ligią Milagres (27 lipca) i Karstin Meyer (22 sierpnia). Dialog, wymiana myśli, poglądów i doświadczeń możliwa była dzięki tłumaczeniu, którego podjęła się prof. dr hab. Anna Tobolska. Drugi dzień kursu

zorganizowano przestrzeni poznańskich ogrodów społecznych tj. Grunwaldzkiego Ogrodu Społecznego (28 lipca) i Kolektywu Kąpielisko (23 sierpnia). W tej części kursu uczestnicy mieli okazję poznać historię i założycieli poszczególnych ogrodów – Justynę Odrzykoską i Magdalenę Garczarczyk, Aleksandra Dolczewska, Michał Kosiatowski, Kalina Olejniczak, Agnieszka Malinowska, Klaudia Lewczuk, Jakub Kotnarowski, wysłuchać wykładu pt. „Ogrody społeczne a rolnictwo miejskie” i zabrać głos w dyskusji na temat: „Rola ogrodów społecznych w życiu społeczności wielkomięjskiej”. Ponadto, kursanci mieli możliwość zaaranżowania modelowego ogrodu społecznego oraz przyczynienia się do wzbogacenia przestrzeni istniejących ogrodów wrabaty ziołowe. Pod opieką pani mgr inż. Grażyny Naser z Ogrodu Botanicznego UAM, która udzielała praktycznych informacji dotyczących zastosowania i pielęgnacji ziół, dokonano nasadzeń w ogrodach. W ostatniej części spotkania zorganizowano warsztat pt. „Miejska partyzantka ogrodnicza”, w ramach którego uczestnicy tworzyli i wysiewali bomby nasienne.

Dziękujemy Wszystkim, którzy przyczynili się do zrealizowania kursu oraz jego Uczestnikom za czynny udział i niezwykłą atmosferę.